

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

140:2 • 2020

134th Annual Meeting of the American Historical Association, New York, 3–6 januari 2020

Liksom Svenska Historiska Föreningen arrangerar USA:s något yngre motsvarighet, American Historical Association (AHA), regelbundna möten för sina medlemmar. De amerikanska mötena arrangeras årligen, vartannat år på USA:s östkust och vartannat år på västkusten. Årets möte gick av stapeln i New York och samlade cirka 4 100 deltagare, vilket enligt arrangörerna var något färre än väntat med tanke på platsen för mötet. Totalt innehöll huvudprogrammet 300 sessioner, och därutöver arrangerade olika föreningar knutna till AHA ett hundratal sessioner. Sett både till antalet deltagare och antalet sessioner torde detta vara den största återkommande historievetenskapliga konferensen i världen. Den överväldigande majoriteten av deltagarna kom som väntat från Nordamerika och endast en handfull nordiska forskare deltog.

Trots stor variation i teman, epoker och geografiska avgränsningar kan några generella slutsatser dras från programmet. Vad gäller de empiriskt inriktade panelerna så var det påtagligt hur få som var nationellt avgränsade. Med få undantag var de i stället regionalt, globalt eller komparativt orienterade och inkluderade flera länder, inte sällan även flera regioner. Den transnationella historieforskningen var särskilt framträdande, liksom intresset för kolonialhistoria och nordamerikanska och andra ursprungsfolks historia. Att USA:s historia i övrigt var så sparsamt representerad hänger säkerligen till en del ihop med att det finns ytterligare en rikstäckande historievetenskaplig förening i USA, Organization of American Historians. Denna arrangerar också årliga konferenser för sina medlemmar, som huvudsakligen består av forskare som ägnar sig åt USA:s historia. Icke desto mindre visar programmet i New York vilket genomslag de jämförande och transnationella perspektiven har fått under senare år inom amerikansk historievetenskap.

En påfallande skillnad i programmet jämfört med svenska historikermötena var den stora andelen sessioner som handlade om undervisning. Bland

sessionerna återfanns bland annat sådana som behandlade distansundervisning, användningen av virtuell verklighet (*virtual reality*) i undervisningen, källtexter och olika sätt att integrera ursprungsfolks och andra minoriteters historia i undervisningen. Karriärutveckling, både inom akademien och utanför, var ett annat framträdande tema för många sessioner, och det framgick tydligt att arbetsmarknaden för historiker i USA är mycket bredare än i Sverige, där universitetssektorn och ungdomsskolan fortfarande betraktas som nästan de enda potentiella arbetsgivarna för den som har studerat historia som huvudämne.

Många sessioner behandlade metodfrågor, särskilt digitala och rumsliga metoder. Ett annat tema för flera paneler var historieförmedling av olika slag, exempelvis poddar, sociala media, särskilda plattformar för internetpublicering, tecknade serier och Wikipedia. Många av dessa sessioner rönt stort intresse och bjöd på många konkreta praktiska tips på hur historiker kan arbeta med olika kanaler för att nå ut med sin forskning.

Traditionen bjuder att den avgående ordföranden för American Historical Association håller ett tal, som är något av konferensens höjdpunkt. I år höll professor John McNeill, Georgetown University, talet med titeln "Peak document and the future of historical research". Med uttrycket *peak document* avsåg McNeill att dra en parallell till begreppet *peak oil*, som myntades av geologen Marion King Hubbert på 1950-talet för att beteckna kulmen på användningen av olja som energikälla i världen. På liknande sätt menade McNeill att många digitala och naturvetenskapliga metoder som har utvecklats under senare år har gjort att historikerns traditionella källor, de historiska dokumenten, håller på att blir relativt sett mindre betydelsefulla för den historievetenskapliga forskningen. Han lyfte särskilt fram fem nya metoder som alla bidrar till att skapa ny kunskap om det förgångna: paleogenetik, proteinometri (*proteinomics*), optiska radarundersökningar (*LiDAR*), tandlagerstudier och artificiell intelligens. Genom dessa metoder och de data de genererar kan nya typer av kunskap tas fram, kunskap som ofta inte är möjlig att utläsa i de skriftliga källorna.

Den tekniska utvecklingen kommer att få stora konsekvenser för historieämnet, spådde McNeill. Historiker börjar redan ställa nya slags frågor till det förflutna eftersom det nu finns möjlighet att besvara dem. Det kan exempelvis gälla klimat, miljö, näringsintag och sjukdomar. De nya metoderna kommer också att innebära en förskjutning i fokus från de rika och mäktiga – som ofta dominerar i de historiska dokumenten – till vanliga människors levnadsvillkor.

Utvecklingen är dock inte bara av godo, menade McNeill, och det finns uppenbara risker att nya metoder och data blir till fetischer, inte minst när forskare utan tillräcklig träning och insikt i historiska vetenskaper ger sig

in i leken och för fram monokausala förklaringar till komplexa historiska processer. Just därför är det viktigt att historiker deltar i metodutvecklingen och tillägnar sig färdigheterna som behövs för att arbeta med de nya metoderna. Dessa bör också få konsekvenser för hur grundutbildningen i historia ser ut, inte minst vad gäller metodkurserna i ämnet. Det är ett budskap som har lika stor bärighet på svensk historisk forskning som på amerikansk.

Linnéuniversitetet

STEFAN AMIRELL